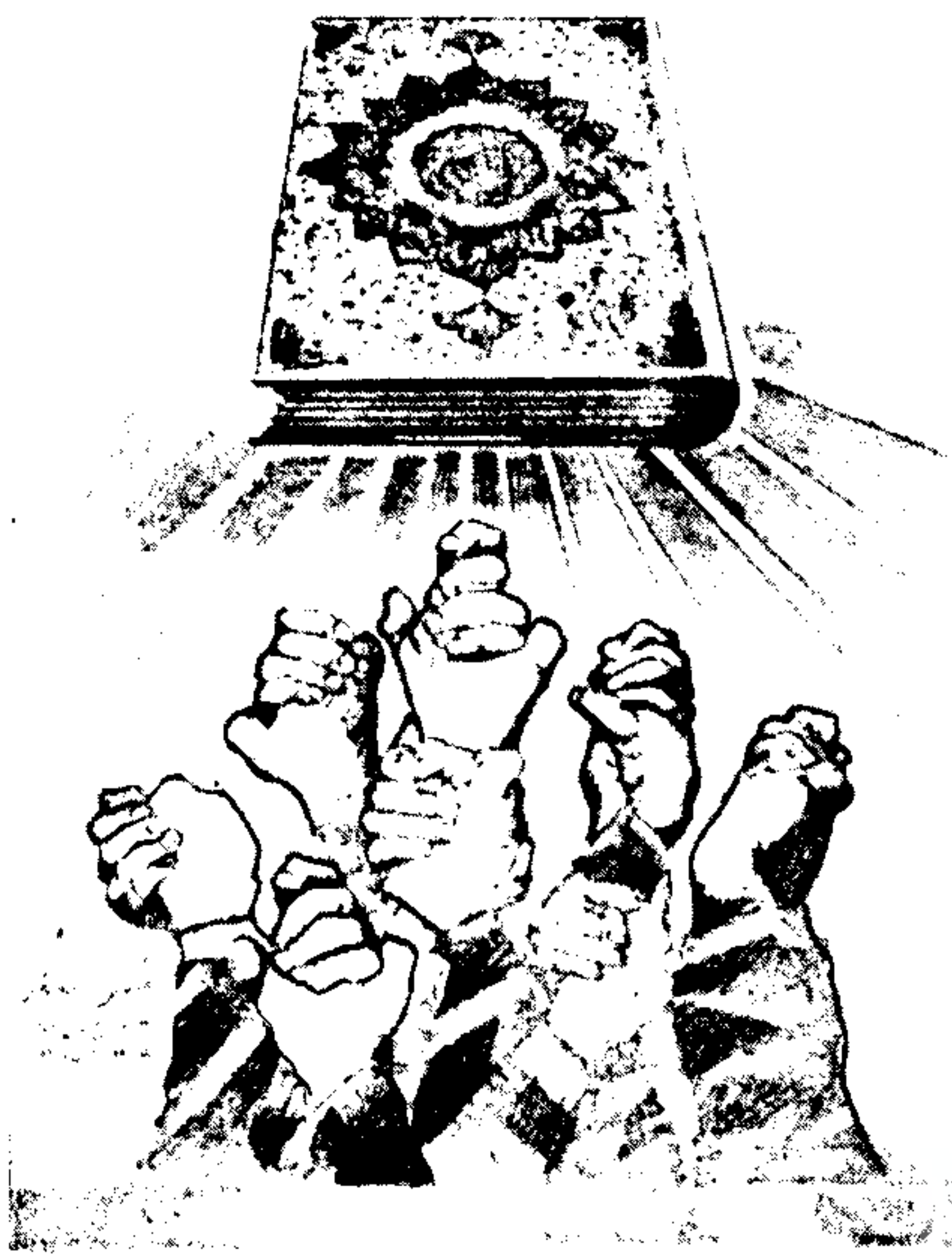

สนทนากับอำนาจ การปกครองของพระผู้เป็นเจ้า และประชาธิปไตย

ก่อนที่จะเราจะตรวจสอบถึงรูปแบบความคิดในเรื่องการปกครองที่มีอำนาจมาจากพระเจ้า มันจะเป็นการดีที่จะวิเคราะห์ความคิดอันเข้ายวนของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเสียก่อน การปกครองของประชาชน โดยประชาชน เราอาจจะเริ่มโดยการถามว่า อุดมการณ์นี้ได้ถูกนำมาปฏิบัติกันจริง ๆ แล้วหรือไม่ หรือจะพูดให้รัดกุมยิ่งกว่านั้นว่าอุดมการณ์นี้ได้เคยถูกนำมากระทำให้เป็นจริงในแม้แต่เพียงสังคมเดียวหรือไม่ หากมี ได้เคยจัดขึ้นแล้ว ณ ที่ใดนับตั้งแต่เริ่มแรกสุดในช่วงประวัติศาสตร์ที่ได้รู้จักกันมาของมนุษยชาติจนกระทั่งมาถึงยุคสมัยของเราอย่างที่ปรากฏอยู่นั้นบุคคลอาจจะคาดหวังในการตอบโต้กับคำนี้แตกต่างกันออกไป ซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้สึกทางการเมืองของบุคคลนั้น ๆ ว่าจะตอบคำถามเช่นนี้อย่างไร คนที่มองโลกในแง่ร้ายมักจะให้คำตอบว่าไม่อย่าง ไม่เหมาะสม ซึ่งในคำถามเดียวกันนั้น คนที่มองโลกในแง่ดีอาจจะตอบว่าใช่อย่าง ไม่วิพากษ์วิจารณ์พอ ๆ กัน การไม่ยอมรับทัศนคติที่สุดโต่งเหล่านี้ขอให้เรามาพิจารณาถึงหัวใจของปัญหา

Thaislamlib

www.thaislamlib.com

อาจจะกล่าวได้อย่างปลอดภัยว่า ตลอดช่วงสมัยแห่งประวัติศาสตร์นั้น ไม่เคยมีสังคมใดหรือไม่เคยมีโอกาสในยุคใด ๆ ที่จะเกิดขึ้นเพื่อให้ประชาชนทุกคนในสังคมนั้นไม่ว่านักปราชญ์และคนโง่, คนฉลาดและคนทึบทึม, คนที่มีอิทธิพลและคนที่ไร้อิทธิพลทั้งหลายในสังคมนั้นได้มานั่งรวมอยู่ในที่เดียวกันเพื่อจะมาวางระเบียบกฎหมายหรือออกกฎหมาย หรือเลือกกลุ่มบุคคลที่จะนำกฎหมายเหล่านั้นไปใช้ในท่ามกลางบรรยากาศที่มีเสรีภาพทางด้านสังคมตลอดทั้งองค์ประกอบในสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่ก่อให้เกิดความร่วมมือประสานงานกัน ในยุคใดของประวัติศาสตร์ที่ได้เคยมีชุมชนได้ร่วมกันออกกฎหมายของสังคมนั้นและได้ทำการเลือกบรรดาผู้นำของสังคมนั้นภายใต้สภาพเงื่อนไขที่เหมาะสมสำหรับชีวิตของการรวมหมู่ที่มีเหตุมีผล และได้ทำการชี้ชัดในปัญหาคลุมเครือทั้งหลาย และได้เคยแก้ปัญหาหลากหลาย

ที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกันทั้งหมดบนพื้นฐานแห่งหลักการใช้เหตุผลที่ดีงาม ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์เกื้อกูลที่เหมาะสมสร้างสิ่งแวดล้อมที่งดงามมีเสน่ห์อย่างแนวความคิดตะวันตกที่มอบให้แก่ระบอบประชาธิปไตย และเหมาะสมตามสโลแกนที่หุรุหฺร่าซึ่งสำคัญกันเอาว่าเป็นรัฐบาลของประชาชนและโดยประชาชน? ถ้าบุคคลใดอ้างว่า ได้เคยรู้จักสังคมนั้นว่าเคยมีอยู่ในประวัติศาสตร์หรือในยุคปัจจุบันแล้ว ก็เท่ากับว่าเขากำลังพูดถึงเหล่าเทวดา ไม่ใช่พูดถึงเรื่องของมนุษย์แท้จริงแล้ว ถ้าบุคคลได้พิจารณาในเรื่องนี้ให้ลึกซึ้งลงไปเขาก็จะสงสัยในความเป็นไปได้ของการกระทำให้สิ่งนั้นเป็นจริงขึ้นมาอย่างยิ่งในคำจำกัดความที่เป็นรูปธรรมที่กล่าวกันว่ารัฐบาลของประชาชนโดยประชาชนนั้นมันอยู่ที่ไหนและมันเป็นไปได้เพียงใด การตรวจสอบถึงคำข่มขู่ที่แท้จริงในแรงบันดาลใจนี้จะเปิดเผยถึงเรื่องราวที่เป็นไปได้อย่างแท้จริง

หรือความเป็นไปไม่ได้ที่จะนำมาไปปฏิบัติอย่างแท้จริง
แหล่งแห่งอันตรายที่สำคัญเหล่านี้มีดังต่อไปนี้:

1. บทบาทของกลุ่มบุคคลผู้มีอิทธิพลในการสร้าง
สรรค์บรรยากาศในสังคมนั้น และการกำหนดเป้าหมายต่าง ๆ
ของสังคมนั้น ตลอดจนการกำหนดให้สิ่งเหล่านั้นเป็นจริงขึ้น
มาในสังคมนั้น ๆ

2. แรงกระทบอันเกิดจากอิทธิพลขององค์ประกอบ
ต่าง ๆ ทางด้านเศรษฐกิจ การทหาร การเมืองและด้านเทคนิค
ตลอดทั้งบทบาทของสิ่งเหล่านี้ในการก่อให้เกิดอิทธิพลจำเพาะ
อย่างหนึ่งต่อจิตใจของสังคม

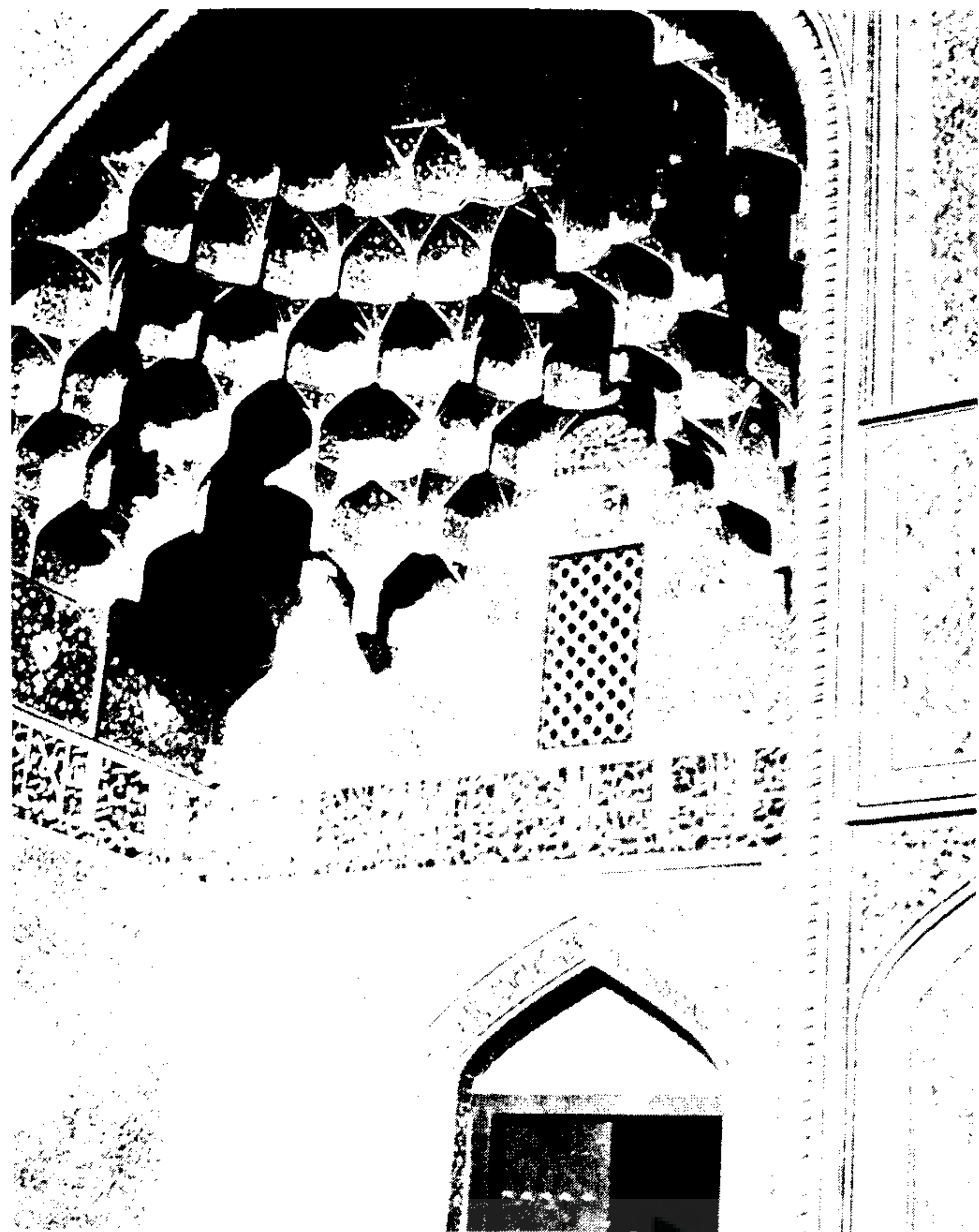
3. สำหรับพัฒนาการแห่งความสอดคล้องต้องกันใน
สังคมนั้น สามัญชนคนธรรมดาซึ่งโน้มไปสู่การมีชีวิตด้าน
เดียวเสียส่วนมากย่อมไม่อาจที่จะเข้าไปเสวนาให้สอดคล้อง
ต้องกันกับความคิดของบรรดานักปราชญ์ได้ เพราะว่าย่อม
เป็นไปไม่ได้สำหรับประชาชนซึ่งใช้ชีวิตอยู่ในกรอบของ
การทำงานและมีชีวิตอยู่เพียงด้านเดียวเสียส่วนมากภายใน
ทัศนวิสัยที่ถูกจำกัดจำเขี่ยที่จะยกระดับความคิดอันจำกัด
ของพวกเขาให้สูงส่งขึ้นไปถึงระดับที่จะให้สอดคล้องต้อง
กันกับความคิดของผู้ที่มีทัศนวิสัยกว้างขวางและจิตใจที่
พัฒนาแล้ว ก็ในเมื่อมันเป็นไปไม่ได้สำหรับมหาชนทั่วไปที่
จะยกทัศนวิสัยแห่งความคิดให้พ้นจากขอบเขตที่ถูกจำกัดอยู่
ได้แล้ว มันก็จะทำให้การประเมินค่าและการวินิจฉัยในตัวผู้รู้
หรือนักปราชญ์เหล่านั้นไปอย่างหยาบ ๆ ผิดเพี้ยน

4. ไม่เคยเกิดขึ้นในสังคมใด ๆ ว่าปัจเจกบุคคลของ
สังคมนั้นจะได้มีส่วนร่วมในการออกกฎหมายต่าง ๆ หรือมี
ส่วนร่วมในการเลือกผู้ปกครองของพวกเขาด้วยความสนใจ
ที่เข้าใจอย่างรอบด้านในปัญหาทั้งเชิงรับและปฏิเสธ และเต็ม
ไปด้วยความเข้าใจแจ่มแจ้งสมบูรณ์ พร้อมทั้งเกิดดุลยภาพ
ทางด้านจิตใจโดยปราศจากความรีบด่วนและไม่ตกอยู่
ภายใต้แรงกดดันของคนหมู่มาก ไม่เคยปรากฏว่ามีกฎหมาย
ใดที่ออกมาได้ด้วยความรู้ที่ได้อาศัยไปอย่างหมดสิ้นก่อนแล้ว
ในส่วนของบรรดานักออกกฎหมายด้วยการคิดค้นไปถึงราก
เง้าอันเป็นปฐมเหตุของกฎหมายนั้น ๆ ตลอดจนถึงผลกระทบ
ที่เป็นไปได้ อันสืบเนื่องมาจากกฎหมายนั้น ๆ ไม่เคยมีบุคคล
ของชุมชนที่จะขึ้นไปมีอำนาจคนใดได้ถูกเลือกที่เต็มไปด้วย
ความรู้สึกสำนึกอย่างสมบูรณ์ในส่วนของฝ่ายกลุ่มผู้เลือก
โดยเฉพาะในด้านจิตใจและความสำนึก ตลอดจนถึงเนื้อหาของ
การเลือกและที่เกี่ยวกับตัวผู้สมัครเอง สถานการณ์เช่นนั้นไม่

เคยปรากฏว่าได้ถูกกระทำให้เป็นจริงเลย ไม่ว่าในนิติบัญญัติที่
เกี่ยวกับการออกกฎหมายต่าง ๆ หรือในด้านการเลือกตั้งบุคคล
ที่สำคัญ ๆ ในทางการเมือง มันไม่ใช่เรื่องที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ
แต่เหตุผลที่อยู่เบื้องหลังมันก็คือความเป็นไปไม่ได้ที่หันเห
ไปจากทิศทางของมัน เราารู้แล้วว่าในปัจจุบันนี้ว่าองค์ประกอบ
ต่าง ๆ และหน่วยงานต่าง ๆ ได้ดำเนินงานไปอย่างไรในอันที่
จะก่อรูปแบบประชามติในเรื่องที่เกี่ยวกับฝ่ายนิติบัญญัติและ
การเลือกตั้งผู้นำทางการเมือง เรารู้อีกสิ่งเหล่านี้หลังจากมีหนังสือ
ตำราหลายพันเล่ม บทความตลอดถึงจุลสารต่าง ๆ ได้ถูก
เขียนกันออกมาโดยบรรดานักคิดและนักต่อสู้ในด้านการ
เมืองและสังคมศาสตร์ ตลอดจนเรื่องราวของการต่อสู้ทางการเมือง
เมืองมาแล้วหลายศตวรรษที่จะทำให้คำว่ารัฐบาลของ
ประชาชนและโดยประชาชนนั้นเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา แต่มันก็ไม่
เคยเป็นไปได้อย่างที่นั่นซึ่งเราก็ได้ทราบกันดีอยู่แล้ว

ในด้านตรงกันข้าม ทักษะของผู้ที่มองโลกในแง่ร้าย
ซึ่งยังยืนยงอยู่ว่าจุดมุ่งหมายที่ได้กล่าวมาแล้วเบื้องต้นนั้น
ไม่เคยถูกกระทำให้เป็นจริงขึ้นมาได้เลย ไม่ว่าในด้านใด ๆ
ซึ่งก็เป็นข้ออ้างที่ไม่สมเหตุผลสมผลนักเหมือนอย่างกับการยื่น
กรานของฝ่ายที่มองโลกในแง่ดี เพราะว่าไม่มีระบบใดใน
ด้านนิติบัญญัติ หรือไม่มีชนชั้นปกครองใดที่สามารถจะมอง
เห็นความต้องการและแรงบันดาลใจของประชาชนไปเสีย
โดยสิ้นเชิงได้ เมื่อใดก็ตามที่ระบบการเมืองได้วางอยู่บนพื้นฐาน
ของการทำทนายอย่างยิ่งต่อเจตนาของมวลชน, ความตื่นตัว
ในจิตสำนึกของมนุษย์, แม้ว่าสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นอยู่ในกลุ่ม
บุคคลจำนวนน้อยหรือปัจเจกชนที่อยู่ในวงจำกัดก็ตาม ในที่สุด
แล้ว ระบบการเมืองแบบนั้นก็จะถูกขจัดลบล้างไปดัง
ที่ปรากฏมาแล้วในช่วงของประวัติศาสตร์ว่าระบบใดก็ตามที่
ขัดแย้งกับหลักมนุษยธรรมโดยสิ้นเชิงแล้ว ก็จะถูกกลบล้าง
ออกไปจากหน้าประวัติศาสตร์

จากที่ได้ถกเถียงกันมาแล้วแต่ข้างต้นในเรื่องสองทัศนะ
ที่ขัดแย้งกันนั้น เราอาจจะอ้างได้ว่าอุดมการณ์แบบประชาธิปไตย
ที่น่าดึงดูดใจนั้นก็อยู่ในคำขวัญที่ว่า รัฐบาลของประชาชน
และโดยประชาชน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่เคยถูกนำไปปฏิบัติให้เป็น
จริงเลย ไม่ว่าในที่ใด ๆ ในโลกนี้ที่เราอาศัยอยู่ และมันก็จะ
ไม่ถูกนำไปปฏิบัติให้เป็นจริงได้เลย ยิ่งกว่านั้น ดูเหมือนว่า
พื้นฐานสองประการในคำขวัญนี้ก็คือนำว่า “ประชาชน” และ
คำว่า “รัฐบาล” ซึ่งสองคำนี้ยังไม่ได้ถูกให้คำนิยามอย่างชัด

แจ้งตามความหมายที่แท้จริงของมันเลย เราจะถือเอาว่าประชาชนเป็นสิ่งทิพย์ที่ถูกบังเกิดซึ่งปราศจากร่องรอยใด ๆ ของความผิดพลาด หรือไม่ถูกหล่อหลอมไว้ด้วยลักษณะท่าทีของความโลภ ความเห็นแก่ตัว ความเอาแต่ใจได้ แสวงหากำไร และถืออัตตาอย่างรุนแรงกระนั้นหรือ? หรือเราจะหมายความว่าประชาชนเป็นสิ่งที่ถูกบังเกิดเช่นเดียวกันที่ทำให้มีรูปร่างลักษณะเหมือนอย่างที่ยอมรับกันอยู่ว่าเป็นแก่คนและประวัติศาสตร์ที่คุ้นเคยกันอยู่ว่าประชาชนเป็นเช่นนั้นหรือ?

ถ้าหากคำว่า ประชาชนนั้นเราหมายถึงมนุษย์ที่ถูกบังเกิดอย่างที่ยอมรับกันแล้วในช่วงแห่งเวลาที่มนุษย์ได้มีชีวิตอยู่ตามธรรมชาติ ซึ่งเต็มไปด้วยความยุ่งเหยิงต่าง ๆ นานา สาระวนอยู่กับการทำงาน การรวมกลุ่ม ตลอดทั้งมีการแข่งขันฆ่าต่อกันและกันด้วยการลับดาบในอันที่จะเข้ากุมอำนาจในสมรรถุมิของการต่อสู้เพื่อควมมีชีวิตอยู่แล้วไซ้ร ก็ไม่ต้องสงสัยเลยว่า ความหมายของคำว่า "อำนาจอธิปไตย" ของมนุษย์ประเภทดังกล่าวนั้นก็มิได้ก่อให้เกิดสิ่งใด ๆ มากไปกว่าการรวมในด้านความคิดและความพยายามที่จะเลือกให้ได้มาซึ่งผู้ปกครองที่เป็นเหล่าทรราชย์ และเพื่อที่จะออกกฎหมายที่ก้าวหน้าในอันที่จะมาแก้ไขเยียวยาปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ให้พ้นออกไปจากแนวทางของความโลภจะกละของพวกเขา

เองในท่ามกลางชาติพันธุ์ที่เต็มไปด้วยความโกรธเกรี้ยวกราดเพื่อที่จะยังชีวิตอยู่ให้รอดเช่นนั้นหรือ การให้ความไม่รู้ทางการเมืองแก่มวลชนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน, เหมือนอย่างที่เป็นมาแล้วในอดีตนั้น มันก็เป็นธรรมดาอยู่เองที่ว่ากลุ่มผู้ปกครองจะหันไปใช้ความคิดแบบหลอกลวงในด้านต่าง ๆ แก่มวลชนเหล่านั้น เป็นต้นว่า ลัทธิชาตินิยม, ลัทธิความรักชาติ, การบูชาวีรบุรุษ, บูชาวัฒนธรรมและความก้าวหน้า และถ้อยคำอื่น ๆ ที่ดึงดูดใจเช่นเดียวกันนั้นมาใช้หลอกลวงประชาชนเพื่อที่จะจุดไฟแห่งลัทธิหลงตัวเองอย่างชนิดรวมกลุ่มของประชาชนให้กว้างขวางขึ้นไปอีกเท่านั้นเอง

จากที่ได้ถกกันมาแล้วของเราในเรื่องที่เกี่ยวกับแหล่งของการคุกคามสี่ประการแก่อุดมการณ์ทางด้านประชาธิปไตยนั้น มันก็ปรากฏให้เห็นแล้วว่า "รัฐบาลของประชาชนโดยประชาชน" นั้นเป็นสโลแกนที่ถูกประดิษฐ์ขึ้นให้มันสวยสดงดงามยั่วชวนใจอย่างยิ่ง และถูกยักยักอยู่บ่อย ๆ เพื่อที่จะก่อให้เกิดความพึงพอใจในด้านแรงบันดาลใจในชีวิตสังคมที่เป็นอุดมการณ์ของประชาชนทั่วไป แต่ในที่นี้เราก็มิได้หมายไปถึงการประณามรูปแบบความคิดพื้นฐานที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังคำสโลแกนนี้ ทั้งหมดที่เราต้องการจะพูดในที่นี้ก็คือว่า คำว่าสโลแกนนี้ไม่สามารถที่จะทำให้มนุษย์ออกกฎหมายที่เที่ยงธรรมได้ที่จะเป็นตัวแทนแสดงถึงความสามารถอันสลับซับซ้อนของมนุษย์ที่เต็มไปด้วยความหลากหลาย หรือไม่อาจที่จะก่อให้เกิดเป้าหมายและสติปัญญาอันเลอเลิศได้เลยหรือไม่อาจที่จะเลือกผู้นำที่เต็มไปด้วยอิสรภาพอันโพนั่จากความชั่วช้าและตกต่ำได้อย่างสมบูรณ์ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว จะป้องกันอย่างไรที่จะไม่ให้ผู้นำนั้นเปลี่ยนใจไปใช้ลัทธิเห็นแก่ตัวและความโลภมาบริหารใช้กฎหมายเหล่านั้น สิ่งเหล่านี้คือสองด้านของปัญหาทางการเมืองที่คำสโลแกนนี้ต้องประสบกับความล้มเหลวในอันที่จะบรรลุถึงได้ แทนที่จะเป็นเช่นนั้น มันมีผลไปในด้านตรงกันข้าม นอกจากความจริงที่ว่าเสียงเรียกร้องต้องการของประชาชนของชาติที่เต็มไปด้วยอำนาจนั้นจะก่อให้เกิดผลในการบีบคั้นอันน่าหวาดกลัวแก่สังคมอื่น ๆ ที่อ่อนแอกว่า และที่ถูกกดขี่ขูดรีด สิ่งเหล่านี้ จะก่อให้เกิดระบบกลไก, สังคมที่ไม่ยึดมั่นในหลักการและการดำรงอยู่ของสังคมที่ประชาชนไม่เกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับสังคมนั้น จะนำมาซึ่งสภาพเช่นนี้ไปตลอดโดยรัฐบาลเหล่านั้นของประชาชนเองแม้ว่าจะอยู่ในสังคมที่ร่ำรวยมั่งคั่งและเต็มไปด้วยอำนาจแล้วก็ตาม

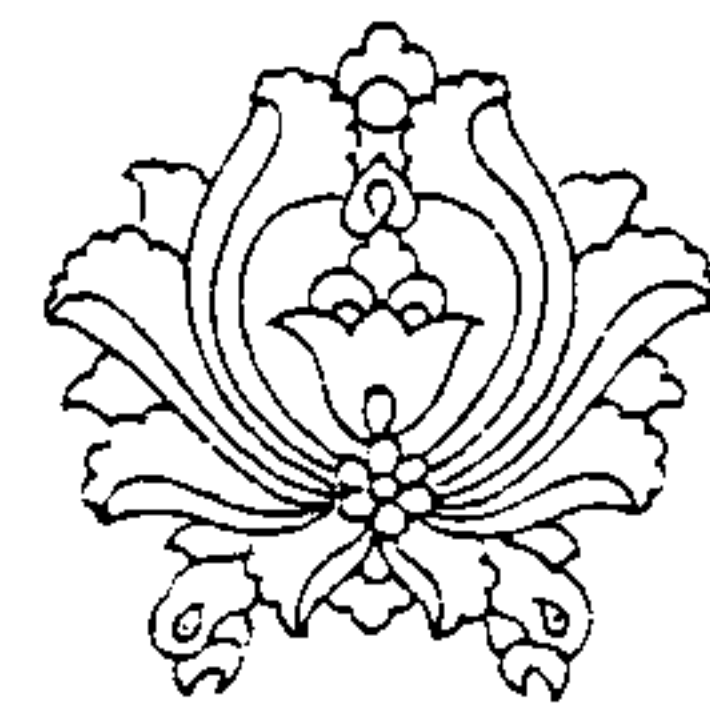
ในการถกเถียงของเราเกี่ยวกับการปกครองที่ถือว่าอำนาจ อธิปไตยเป็นของพระผู้เป็นเจ้านั้นเราจะเห็นว่าแนวความคิด เกี่ยวกับประชาธิปไตยนี้ได้ถูกทำให้เปลี่ยนรูปร่างมาจาก คำขวัญอันสวยงามสู่หลักการที่ปฏิบัติได้นั้นอย่างไร

ความหมายเกี่ยวกับการปกครองที่อำนาจมาจากพระผู้เป็นเจ้า

รูปแบบความคิดนี้ คืออำนาจสูงสุดเป็นของพระผู้ เป็นเจ้า ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นสิ่งที่แปลกประหลาดอย่างยิ่งและ นับว่าล้าหลังเก่าแก่ไปแล้วในสังคมที่ถือกันว่ายู่ในยุคปัจจุบัน เป็นเวลาหลายช่วงศตวรรษและหลายยุคสมัยที่ได้ผ่านมาแล้ว ในอดีตโดยปราศจากรูปแบบความคิดดังกล่าวนี้ มิได้นำ แนวความคิดดังกล่าวนี้มาก่อให้เกิดความประทับใจใด ๆ ทั้ง ลึ้นในหมู่ผู้ปกครองหรือในสังคมมนุษย์ที่จัดการปกครองกัน อยู่หรือมิได้นำสิ่งดังกล่าวนี้มาถกเถียงพิจารณากันเลย ยิ่ง กว่านั้น ในแวดวงของปัญญาชนก็ถูกครอบงำไว้ด้วยประเพณี การปกครองในรูปแบบต่าง ๆ ที่ถือว่าอำนาจอธิปไตย เป็นของพระราชา หรือเป็นของประชาชน ด้วยเหตุนี้แหละที่ ว่าทำไมแผนการที่จะปลดปล่อยให้มนุษย์พ้นออกมาจาก พันธนาการแห่งลัทธิเห็นแก่ตัว ตลอดทั้งให้พ้นออกไปจากความ รู้สึกที่แยกตนเองออกมาจากสังคมนั้นปรากฏขึ้นครั้งแล้วครั้ง เล่าอย่างไม่บรรลุถึงความรุ่งโรจน์และไม่ตรงกับเรื่องนัก นอกเหนือจากนั้น มันเป็นความเรียกร้องต้องการของเหตุผล ด้านมนุษยธรรมและเหตุผลในการแสวงหาสิ่งที่ไม่ยินยอม ให้การดิ้นรนแสวงหาของเราจมอยู่ในสภาพของความสิ้น หวังและความหวาดกลัวในบรรยากาศทางด้านปัญญาที่ถูก ประดิษฐ์กันขึ้นมาโดยกลุ่มผู้ปกครองที่กระหายอำนาจและที่ เห็นแก่ตัว มนุษย์ไม่เคยวิตกกกลัวในภาพอันน่าหวาดกลัวของ เจวิดเหล่านั้น ซึ่งเราจะตรวจสอบอย่างกล้าหาญในความจริง ที่ได้ถูกสัญญาไว้อันเป็นสัจจะที่เกื้อกูลต่อมนุษยชาติในทุก ๆ ประเภท แต่ก่อนสิ่งอื่นใด ขอให้เราพยายามที่จะทำให้ เมฆหมอกอันหนาที่บดบังชัดขึ้นก่อน เพราะเมฆหมอก เหล่านี้แผ่คลุมไปทั่วแนวความคิดเรื่องอำนาจอธิปไตยของ พระผู้เป็นเจ้า และจะได้ขจัดมันออกไปจากความโง่เขลาและ อคติที่มากมายหลายระดับเหลือเกิน ซึ่งได้ปกคลุมโหมหน้ำที่ แท้จริงของมันไว้ มีมูลฐานอยู่สองประการในคำว่าอำนาจ อธิปไตยเป็นของพระผู้เป็นเจ้า นั่นคือ คำว่าพระผู้เป็นเจ้าและ คำว่าการปกครอง เราจะพิจารณาแต่ละคำนี้โดยเริ่มที่คำ ว่าพระผู้เป็นเจ้าก่อน

1. พระผู้เป็นเจ้า รูปแนวความคิดเกี่ยวกับพระผู้เป็น เจ้านี้เป็นสิ่งที่ถูกทำให้คลาดเคลื่อนไปอย่างชัดเจนในความ คิดของประชาชน หรือความคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความทุกข์ ยากล้าบออันเกิดจากโรคร้ายบางประการเกี่ยวกับสภาวะสูง สุดนั้นไม่สามารถที่จะเป็นคุณค่าที่สูงส่งสำหรับการที่จะรับรู้ ในความรู้ที่เกี่ยวกับสภาวะอันสูงส่งนั้น สิ่งแปลกที่สุดใน ความที่มีจิตใจพินเือนทางด้านสติปัญญาที่สังเกตเห็นกันได้ ในเรื่องนี้ ความจำเป็นในการจำแนกให้เห็นความแตกต่าง ระหว่างความคิดโดยทั่วไปและความคิดหยาบ ๆ เกี่ยวกับความ จริงในความคิดของคนทั่วไปกับความคิดเห็นในเรื่องนั้นของผู้ ชำนาญวิชาการในด้านนั้น ๆ ก็เป็นที่ยอมรับกันในระเบียบ หลักการทางด้านวิทยาศาสตร์ทุก ๆ สาขา แต่อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าแปลกกว่ากฎเกณฑ์นี้มิได้ถูกนำมาใช้กับในกรณี ที่เกี่ยวกับเรื่องของพระผู้เป็นเจ้า!

ยกตัวอย่างให้ชัดเจนยิ่งขึ้นในสิ่งที่เราได้กล่าวไป แล้วนั้น เป็นต้นว่า นักพฤกษศาสตร์ที่ทำการค้นคว้าวิจัย อย่างละเอียดเกี่ยวกับต้นไม้หรือสมุนไพรชนิดหนึ่งนั้นจะ ต้องมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องต้นไม้นั้น ประเภทนั้น นักพฤกษศาสตร์คนนั้นมิใช่มีความเข้าใจเพียงแค่ว่าความคิด หยาบ ๆ ของเด็กเลี้ยงแกะที่รู้จักต้นไม้เพียงผิวเผินก็หาไม่ได้ เด็กเลี้ยงแกะซึ่งไม่เคยออกไปนอกหมู่บ้านของตนเอง หรือออกไปนอกหุบเขาที่ตนเองคุ้นเคยอยู่เลย แล้วเราจะถือ เอาความรู้ซึ่งขาดจากเด็กเลี้ยงแกะคนนั้นเกี่ยวกับประเภทของ สมุนไพรว่าอยู่ในตระกูลของพืชที่ปรากฏอยู่ทั่วไปในหมู่บ้าน ของเขานั้นได้อย่างไร อย่างไรก็ตาม เกี่ยวกับความหมายของ คำว่า “พระผู้เป็นเจ้า” ซึ่งถือว่าเป็นการเพียงพอที่จะอ้างถึง ความคิดขั้นต้นที่สุด

★ ต่อฉบับหน้า